

Memo

Aan Gemeente Emmen
Van RUD Drenthe
Team Vergunningen/advies
Betreft Advies wijziging bestemmingsplan Klazienaveen
t.b.v. Derksweg 56-59 Klazienaveen

Afschrift Aan
Datum 24 augustus 2023
Zaaknummer RUD Z2022-009437 vervolg zaak Z2023-018055

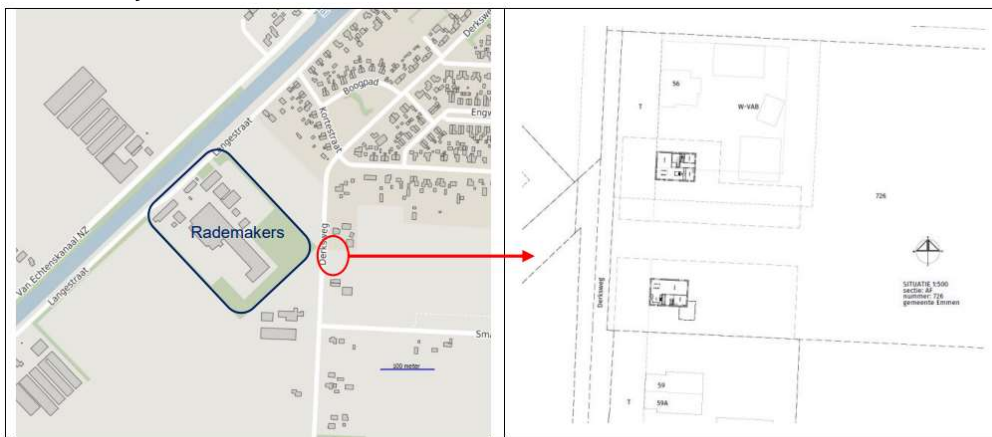
Aanleiding

De heer C. Suelman heeft het voornemen om aan de Derksenweg in Klazienaveen, tussen de huisnummers 56 en 59, twee nieuwe woningen te bouwen. Het voornemen is in strijd met het bestemmingsplan Klazienaveen. Om te beoordelen of medewerking kan worden verleend aan het wijzigen van het bestemmingsplan voor de bouw van deze twee woningen is een geurrapportage aangeleverd waarin onderbouwd is waarom voor het onderdeel geur er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Het betreft een onderzoek van Cauberg Huygen van 17 juni 2022 met als rapportnummer 08693-56194-03, aangevuld met een notitie (08693-56194-04) van 18 juli 2023.

De gemeente Emmen heeft de RUD gevraagd advies uit te brengen of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat met betrekking tot het onderdeel geur.

Omgevingsvergunning 2RG

Ten westen van de beoogde locatie voor de bouw van de twee woningen ligt het bedrijf 2RG (voorheen Rademakers).

Afbeelding 1: situatie twee te projecteren woningen aan de Derksweg te Klazienaveen

Het bedrijf 2RG moet voldoen aan de geurcontouren opgenomen in de geldende omgevingsvergunning van 2 november 2010. De volgende voorschrift in de vergunning zijn relevant.

- 8.1.1: De geurimmissie vanwege de inrichting mag de geurcontouren zoals opgenomen in figuur c uit het geuronderzoek zoals opgenomen in bijlage 3 uit de aanvraag niet overschrijden.
- 8.1.2: Vergunninghoudster dient te streven naar de reductie van de geurbelasting tot tenminste de richtwaarde, dus ten hoogste $1,1 \text{ oue}/\text{m}^3$ (98-percentiel) ter plaatse van aaneengesloten woonbebouwing in Klazienaveen. Daartoe is ook een voorschrift opgenomen met een onderzoeksverplichting waarin moet worden onderbouwd of en hoe de richtwaarde kan worden bereikt (voorschrift 8.1.3).

Figuur c Geurcontouren van 0,6, 1,1 en 3,9 ouE/m³ als 98-percentielwaarde als gevolg van Rademakers Gieterij BV te Klazienaveen (worst case scenario) Vergroot van schaal 1 : 25.000

Uit het geurrapport behorende bij de omgevingsvergunning van 2010 blijkt dat uit de hedonische metingen naar voren is gekomen dat al bij vrij lage concentraties de geur als onaangenaam wordt ervaren. Op basis van de hedonische waarden is daarom het volgende toetsingskader voor Rademakers afgeleid (bestaande situatie):

- Streefwaarde: H-0,5 = 0,6 ouE/m³ 98p; (groene contour)
- Richtwaarde: H-1 = 1,1 ouE/m³ 98p; (blauwe contour)
- Grenswaarde: H-2 = 3,9 ouE/m³ 98p (rode contour).

Er is bij ons geen informatie bekend waaruit blijkt dat het bedrijf inmiddels de nodige geurreducerende maatregelen heeft getroffen, waaruit blijkt dat zij zouden kunnen voldoen aan de richtwaarde van 1,1 ouE/m³ (98 percentiel) ter plaatse van de aaneengesloten bebouwing van Klazienaveen. Dit betekent dat het bedrijf in ieder geval moet voldoen aan de geurcontouren, als opgenomen in bovenstaande figuur.

Bij planologische ontwikkelingen in de nabijheid van het bedrijf dient voorkomen te worden dat er knelpunten of nieuwe hindersituaties ontstaan.

Aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Activiteitenbesluit

Het landelijk geurbeleid voor bedrijven is opgenomen in artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit. Het derde lid stelt dat bij het bepalen van een aanvaardbaar niveau van geurhinder ten minste rekening wordt gehouden met de volgende aspecten:

- a. de bestaande toetsingskaders, waaronder lokaal geurbeleid;
- b. de geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten;
- c. de aard, omvang en waardering van de geur die vrijkomt bij de betreffende inrichting;
- d. de historie van de betreffende inrichting en het klachtenpatroon met betrekking geurhinder;
- e. de bestaande en verwachte geurhinder van de betreffende inrichting, en
- f. de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels in de inrichting.

In het onderhavige geval gaat het niet om het oprichten van een bedrijf, maar om de oprichting van twee burgerwoningen in het buitengebied in de nabijheid van een geur veroorzakend bedrijf. In de 'Handleiding geur: bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau van industrie en bedrijven (niet veehouderijen)' van 22 augustus 2023 van kenniscentrum Infomil is verwoord dat de afwegingscriteria in artikel 2.7a derde lid ook kunnen worden betrokken bij de beoordeling van de geur in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

Ad a) toetsingskaders

In het Activiteitenbesluit – het wettelijk kader voor bedrijven - is geen normstelling opgenomen. De provincie Drenthe en de gemeente Emmen hebben geen (lokaal) geurbeleid vastgesteld voor industriële bedrijven.

Voor een normering om te bepalen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij realisatie van geurgevoelige objecten kan, zoals Cauberg-Huygen stelt, aansluiting worden gezocht bij het geurbeleid van de provincie Groningen, neergelegd in de Beleidsregels Milieuprogramma (Provinciaal blad, nr. 9214, d.d. 1 augustus 2022) (hierna: beleidsregels Groningen).

De bouw van twee nieuwe woningen in het buitengebied wordt door ons beoordeeld als een nieuwe situatie. Wij volgen Cauberg Huygen niet in zijn betoog dat er bijzondere omstandigheden zijn die ertoe zouden leiden dat de planologische ontwikkeling ook als een bestaande situatie kan worden beoordeeld. Het is echter aan de gemeente om te beoordelen of deze bijzondere omstandigheden meegewogen mogen of kunnen worden als een ruimtelijk relevant aspect bij de beoordeling van geur in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

De beoogde locatie ligt in het buitengebied van Klazienaveen en kan op basis van de beleidsregels Groningen worden aangemerkt als een geurgevoelig object met een laag beschermingsniveau. Bij geurgevoelige objecten met zowel een hoog als laag beschermingsniveau is volgens de beleidsregels Groningen het basisbeschermingsniveau 0,5 ouE/m³ als 98 percentiel.

Voor geurgevoelige objecten met een laag beschermingsniveau geldt verder de volgende norm voor nieuwe situaties:

de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet ten minste volden aan de concentratie die behoort bij een hedonische waarde van -1. Uit het geuronderzoek behorende bij de omgevingsvergunning van 2010 kan worden afgeleid dat deze waarde overeenkomt met een maximale geurconcentratie van 1,1 ouE/m³ (98-percentiel).

Ad b) geurbelasting

Uit het onderzoek van Cauberg-Huygen blijkt dat de geurbelasting op de nieuw te bouwen woningen maximaal 2,66 ouE/m³ (98 percentiel) bedraagt. Dit is aanzienlijk hoger dan het basisbeschermingsniveau van 0,5 ouE/m³ en een laag beschermingsniveau van 1,1 ouE/m³ (98 percentiel). De geurbelasting op de beoogde planlocatie voldoet niet aan het toetsingskader opgenomen in de beleidsregels Groningen.

De piekbelasting varieert tussen 3,69 ouE/m³ (99,5 percentiel) en 10,54 ouE/m³ (99,99 percentiel). Een hedonische waarde H=-2 treedt op bij een geurconcentratie van 3,9 ouE/m³. Bij deze waarde wordt de geur als onaangenaam beoordeeld. Het is aannemelijk dat de pieken in geurhinder als zeer onaangenaam zullen worden ervaren.

Ad c) de aard, omvang en waardering van de geur

Uit het geurrapport behorende bij de omgevingsvergunning van 2010 blijkt dat uit de hedonische metingen naar voren is gekomen dat al bij vrij lage concentraties de geur als onaangenaam wordt ervaren. Deze

ervaring blijkt ook uit de klachten die zijn ingediend in de periode van 2022 tot en met mei 2023 door verschillende omwonenden. Het gaat om een metaalachtige geur. Bovendien gaat de geur ook vaak gepaard met rookoverlast. Klagers hebben aangegeven dat het soms lijkt of de fabriek in brand staat. De geur van het pluimveebedrijf wordt ook waargenomen in de omgeving. Deze geur wordt ervaren als een meer penetrante of chemische geur.

Ad d) historie 2RG en het klachtenpatroon geurhinder

In de afgelopen jaren (2022 en deel 2023) zijn uit de omgeving regelmatig klachten binnengekomen. Vorig jaar waren dit 22 stuks waarvan 14 klachten gingen over lucht (stank/rookoverlast). In 2023 (tot en met mei) zijn 16 klachten ingediend. Hiervan gingen er 12 over lucht (stank/rookoverlast).

De geurhinder werd voor een deel veroorzaakt door regelmatig optredende storingen in het bedrijfsproces die plaatsvinden bij 2RG. Deze ongewone voorvallen meldt 2RG bij het bevoegd gezag. In 2022 zijn 18 ongewone voorvallen gemeld en tot en met mei 2023 zijn 20 ongewone voorvallen gemeld.

Ad e) de bestaande en verwachte geurhinder van 2RG

Als gevolg van de bestaande vergunde bedrijfsvoering van 2RG treedt met enige regelmaat geurhinder op in de omgeving. Er is geen aanleiding om grote veranderingen te verwachten in de bedrijfsvoering van 2RG. De bestaande geurhinder zal daarom ook in de toekomst optreden. Het is mogelijk dat de geurhinder iets zou kunnen verminderen door een betere good housekeeping, waardoor minder storingen optreden.

Ad f) de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels 2RG

De kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels zijn niet aan de orde.

Cumulatie

Cauberg-Huygen heeft de gecumuleerde geurbelasting op de nieuwbouw in het rapport en de aanvullende notitie niet inzichtelijk gemaakt. Er is alleen geconstateerd dat het pluimveebedrijf dat tegenover het bedrijf van 2RG ligt voldoet aan de voor dat bedrijf geldende geurnorm. Verder is in de notitie opgenomen dat de afzonderlijke bedrijven voldoen aan de richtafstand voor geur in de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Wij volgen Cauberg-Huygen niet in hun stelling dat als de bedrijven afzonderlijk zouden voldoen aan de voor hen geldende geurnormen of de richtafstand voor geur er in dat geval geen onderzoek naar cumulatie nodig is. Om te beoordelen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening zal de gezamenlijke geurbelasting van de relevante nabijgelegen bedrijven op de nieuwbouw ook in ogenschouw genomen moeten worden.

Conclusie

De twee woningen worden gebouwd binnen de geurcontouren van het bedrijf 2RG. Het is niet met zekerheid te zeggen dat de planologische ontwikkeling niet zal leiden tot nieuwe hindersituaties. De berekende geurbelasting op deze woningen overschrijdt de geurnormen uit de beleidsregels van de provincie Groningen. De geur kan worden gekwalificeerd als 'enigszins onaangenaam' tot 'onaangenaam'. Het is aannemelijk dat de pieken in de geurbelasting als zeer onaangenaam zullen worden ervaren. Verder is nog onvoldoende inzichtelijk wat de gecumuleerde geurbelasting van 2RG en andere nabijgelegen bedrijven is op de nieuwbouw. Uit de historie blijkt dat vaak klachten zijn ingediend met betrekking tot geurhinder en rookoverlast. Op basis van het rapport en de aanvullende notitie van Cauberg Huygen en de afwegingscriteria voor wat aanvaardbaar is, kan niet geconcludeerd worden dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor wat betreft het onderdeel geur ter plaatse van de planologische ontwikkeling.